

Veel vragers-veel klagers- aanklagers: *verklaren->opklaren?*

Dr. Annemiek van Dijke

UHD VU – Hoofdopleider KP opl Amsterdam

Klinisch psycholoog-psychotherapeut/
klinisch neuropsycholoog AMC-psychiatrie

Veel klagers

- Notoire klagers
- Het signaal van de klacht; wat, waarom nu, wie
- Gevoelige snaren: bij personeel en bij cliënt
- Pathologiseren van klachten; reële klachten onhandig geuit
- Somatiseren van ongenoegen en geruststelling zoeken
- Juridisering van de therapeutische relatie
- Clientschap therapeut ↔ advocaat
- Escalatie- de-escalatie

Enkele typen

- Waarheid/waanzin?
 - Psychose
 - Waanstoornis
 - (hypo)manie
- Bijzonder in het contact
 - Autisme spectrum stoornis
- De regel fetisjist
 - OCD omdat het zo moet
 - OCPD omdat het zo hoort
 - NAH omdat ik niet anders kan

Enkele typen

- Gewoon omdat ik er recht op heb
 - Psychopathie
 - Narcisme
 - entitlement
- Love me-hate me
 - Borderline persoonlijkheidsstoornis
 - Complex trauma stoornissen

Stalking: voorbode van geweld

- Is de stalking langer dan twee weken aan de gang?
- Investeert de stalker veel tijd, energie, geld?
- Hebben stalker en slachtoffer een (intieme)relatie gehad?
- Heeft de stalker eerder geweld gebruikt/gestalkt?
- Heeft de stalker aangegeven ten einde raad te zijn?
- Heeft de stalker gedreigd met moord of zelfmoord?
- Heeft de stalker affiniteit met wapens?
- Laat de stalker heftige boosheid zien?
- Heeft de stalker spullen van het slachtoffer vernield?
- Is het slachtoffer erg bang?

Tips bejegening/ gedrag

- Geef de stalker eenmaal kort en duidelijk aan dat het ongewenst gedrag is, vb in een aangetekende brief
- Heb verder geen contact met de stalker. Elk contact dat er is, voedt de obsessie
- Informeer mensen in uw omgeving (familie/vrienden) over de stalking en wat zij wel-niet kunnen doen
- Denk aan uw eigen privacy en veiligheid; welke informatie heeft de stalker over u en hoe beperkt u toegang tot uw woning/werkplek/computer?
- Laat u informeren over wat risicofactoren zijn in stalking situaties?
- Documenteer en bewaar alle contactpogingen van de stalker
- Zorg dat u niet continue wordt gehinderd door de contactpogingen, neem vb een tweede telefoon of email adres
- Vraag om een vaste contact persoon bij de politie

Focus van aandacht symptomen:

Wat er is en wat
er hoort te zijn

Wat er niet is,
maar wat er wel
hoort te zijn

Wat er is, maar
wat er niet hoort
te zijn

Wat er niet is en
wat er ook niet
hoort te zijn

Emphasis on Self reliance
Experience of proximity as non-rewarding/punishment

Emphasis on Helplessness
Sense of dependence & fear of being alone

◀ internalized attachment history ▶

De-activatie van attachment systeem

Hyper-activatie van attachment systeem

e.g. Mikulincer & Shaver, 2003

Insecure attachment representatie omvat informatie over "zelf, ander and zelf-ander verhouding" die geactiveerd wordt -als blootgesteld aan ambigue/ neutrale (interpersoonlijke) situaties- insecure cognitieve-emotionele-informatie processing and insecure attachment-gebaseerde Zelf Regulatie Strategieen en omvat

Inhibitoire zelf regulatie

- A – over-regulatie van affect (alexithymia) en inhibitie van emotie
- S - Negatieve Somatoforme Dissociatieve symptomen
- C - Negatieve Psychoforme Dissociatieve symptomen
- I – Vrees voor nabijheid
- R - geinhibeerde Mentalisatie/ vernauwing executieve functie
- B - immobilisatie actie tendens
- PF - dorsal vagal dominantie

Mixed

"

..

"

beide

exec desorientatie
gedesoriendeerd
beide

Excitatoire zelf regulatie

- A- under-regulatie van affect en intense en overweldigende emotie
- S - Positieve Somatoforme Dissociatieve symptomen
- C - Positieve Psychoforme Dissociatieve symptomen
- I – Vrees voor verlaten
- R – pseudo Mentalisatie/ overactivatie executief func(verzamelen)
- B – mobilisatie actie tendens
- PF – sympathisch systeem dominantie

interpersoonlijke moeilijkheden & psychologische moeilijkheden die Insecure attachment representaties bevestigen en bekrachtigen

Van Dijke, 2008-2016

Kwaliteit van het brein

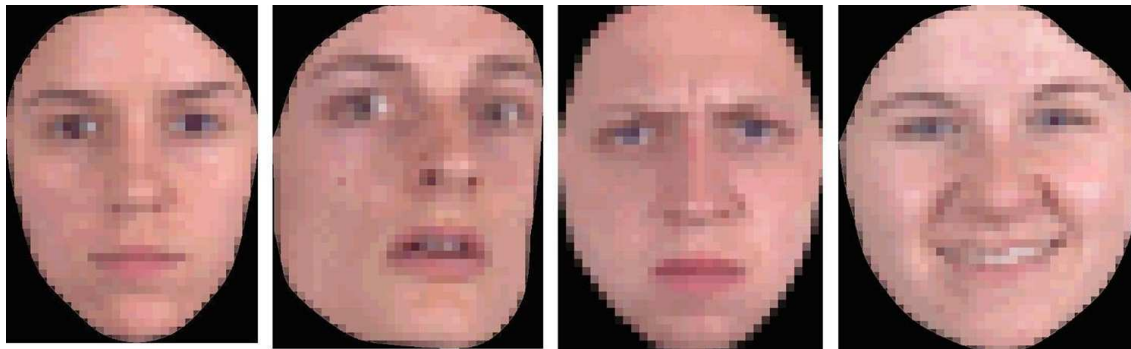
- Collaboratieve, afgestemde communicatie bewerkstelligt *patronen van interactie* waar door de verzorger het kind op een positieve manier kan helpen reguleren om te gaan met negatieve emoties.
- Deze emotie-regulatie *interacties* zijn nodig om het brein te laten rijpen omdat het *ervaringsgericht* leert en *afhankelijk* is van stimulatie om zich te kunnen ontwikkelen en
- ...in het bijzonder het *emotionele en sociale brein* waar wij in ons werk een beroep op doen!!

Disregulatie van informatie verwerking

- Frontale lobben omvatten 1/3 vd totale corticale oppervlakte in mensen en zijn pas volledig ontwikkeld rond 19 jaar (Anderson, 1998)
-
- Interferentie van reguliere multisensorische integratie and interactie tussen afzonderlijke maar onderling in verbinding staande delen van het brein (Driver, 2010)
 - zelf reflectie gecompromiteerd/ ToM
 - gecompromiteerd cognitief functioneren

Cognitief-emotioneel-informatie verwerking

- De capaciteit om emotionele informatie te decoderen van gezichtsuitdrukkingen speelt een belangrijke rol in ervaren van **negatieve of positieve gevoelens**, en **toenaderende of verwijderende lichaamsreacties**

Approach... or
avoid... That's
the question!

Attachment

- Adult attachment styles/behavior based upon model of self and model of other dimensions:
 - Secure
 - Dismissive
 - Pre-occupied
 - fearful

Insecure Attachment

- Adult attachment styles/behavior based upon model of self and model of other dimensions:

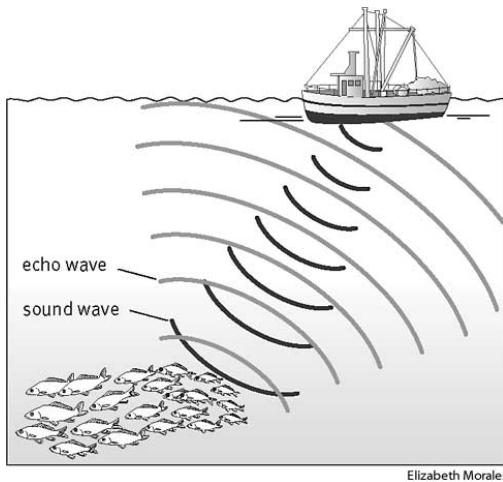
- Secure
- Dismissive
- Pre-occupied
- fearful

Insecure Attachment

Adult attachment styles/behavior based upon model of self and model of other dimensions:

Secure
Dismissive
Pre-occupied
fearful

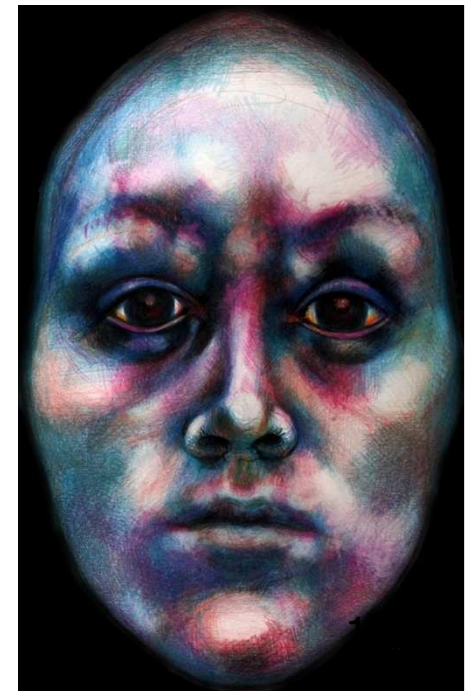
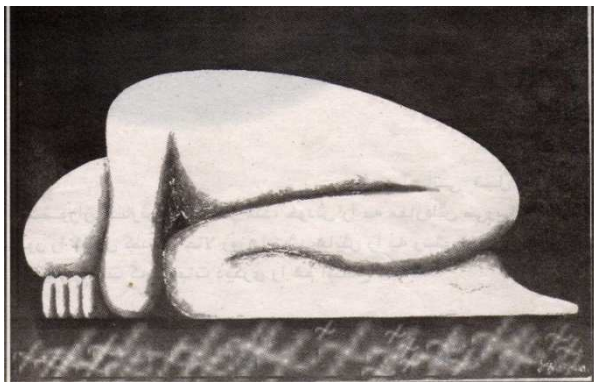
http://s42.photobucket.com/user/scooter_dukes/media/CAR%20STARS/knightriderSCANNER.gif.html

Insecure Attachment

Adult attachment styles/behavior based upon model of self and model of other dimensions:

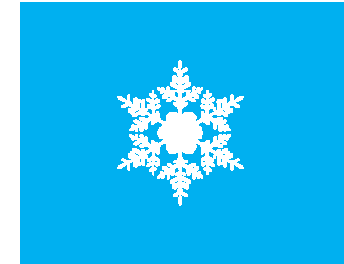
- Secure
- Dismissive
- Pre-occupied
- fearful

zelf regulatie & attachment gedrag

Comfortable/

pos self

Secure

+/+

Dismissing

+/-

Close/
pos. other

-/+

Pre-occupied

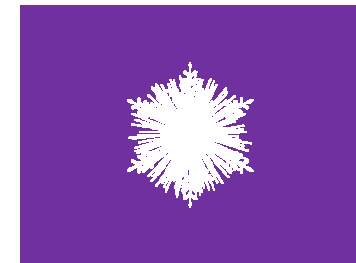
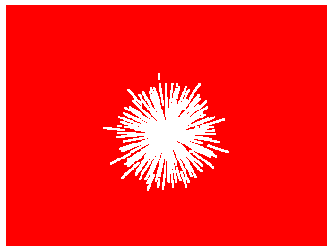
Distant/
neg. other

-/-

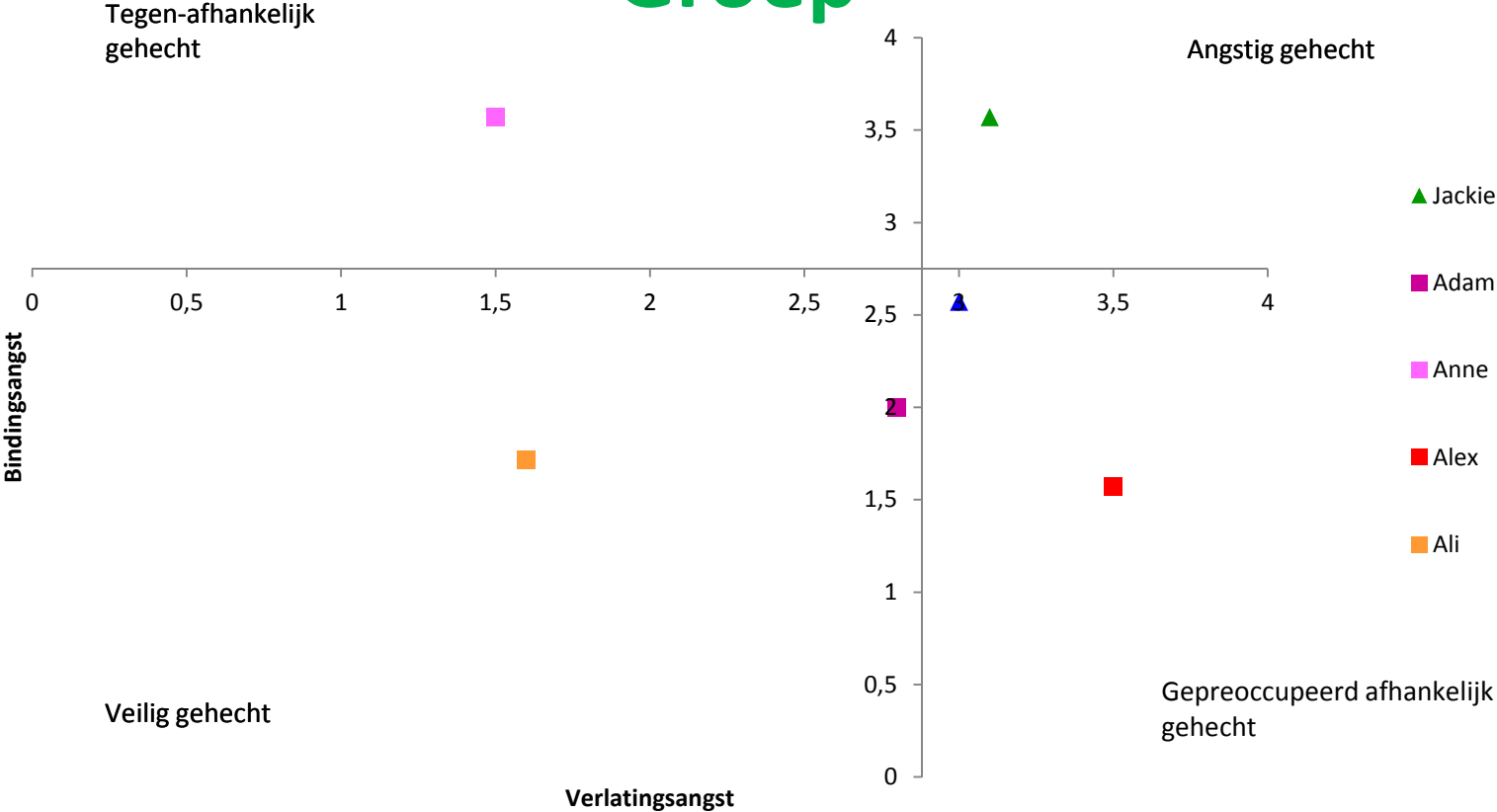
Fearful

Anxious/

neg self

Groep

Bejegening & interventies

- “Eenvoudige” interventies zijn heel erg waardevol, soms waardevoller dan “inzicht”
- Blijf geduldig, reguleer jezelf/team ook goed
- Denk aan dat ‘survival brain’ als iemand vijandig reageert: misverstand!
- Blijf alert of *iedereen* je begrijpt
- “Valideren kun je leren”
- Let ook op “*wat er niet is maar wel moet zijn*”

neglect of the neglect

Dank voor uw aandacht!!

Annemiek van Dijke, PhD.

klinisch psycholoog

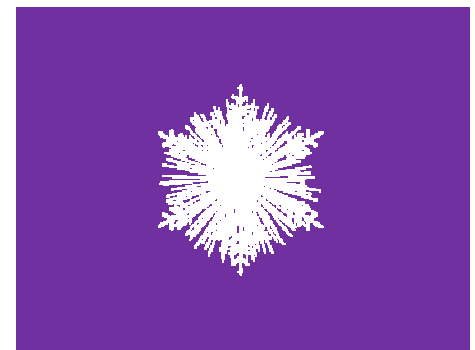
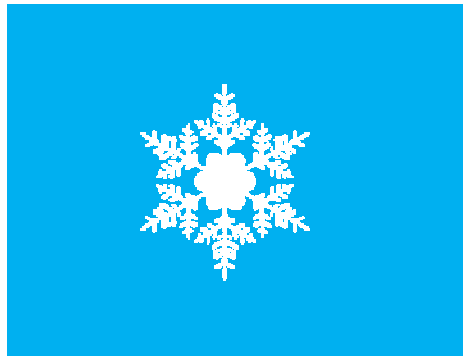
klinisch neuropsycholoog

Psychotherapeut

a.vandijke@amc.uva.nl

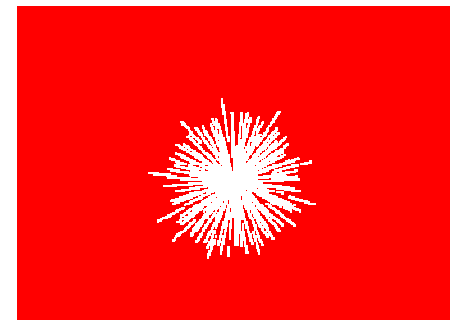
Disfunctionele affect regulation

- Under-regulation (exploderen)
- Over-regulation (imploderen)
- Combined under- & over-regulation
 - Van Dijke, A., Ford, J., et al., 2010, june JPD

Under-regulation of affect

- Dramatische presentatie
- Overweldigd worden door emoties
- Hyper-aroused zijn, rusteloosheid
- Moeite met herstellen/ reguleren van arousal, vooral boosheid, irritatie, (sexuele) impulsen, etc

Over-regulatie van affect

- Verminderde capaciteit tot identificeren van emoties
- Verminderde capaciteit tot verbaliseren van emoties
- Moeilijkheden met analyseren van emoties ihb in sociale situaties
- Geïnhibeerde emotionele beleving

